

Eger, 1837. dec. 3-án. *Bonaparte Napoleon*, vitézi játék. Írta: *Fried.*

Balla Mariska, színésznő, sz. 1884. okt. 6-án, *Nagyváradon*. Színipályára lépett 1902-ben. Férje *Heves Béla*, volt színigazgató. (L. o.) Hosszabb idő óta a Vígszínház tagja. Szerepei: *Komlóssyné* (Postáskisasszony), *Gudelle* (Uraim, csak egymásután), *Gyurkovicsné* (Gyurkovics fiuk), *Alíne* (Az Ur szölleje), *Nalkinak* (Katonadolog), *Hochstätten Camilla* (A két postakocsi), *Lady Constance* (Gésák), *Blázayné* (Délibáb) stb.

Balla Miklós, költő, sz. 1874-ben. *Abádszalókon*, megh. 1920. nov. 3-án, *Budapesten*. 20 éves korában mint egyéves önkéntes a fővárosba került, hol sűrűn jelentek meg versei. Munkája: *Nagy idők tamija*, dramolett, 1910. *Senki*, operett 3 felv. Társszerző: *Nyárai Antal*. Zen. szerz.: *Barna Izsó*. Bem. 1903. nov. 14. Népszínház. Leánya: *Balla Zsuzsi*, színésznő, sz. 1907. jún. 5-én, *Budapesten*. Törzs Jenő növendéke volt, majd 1924-ben a Belvárosi Színházhoz szerződött. 1928. júl. 2-án házasságra lépett *Rákosi Pál* (l. o.) színésszel.

Balla Zoltán, (Balla Károly híres időjós fia), mint a kolozsvári színház komikus, 1892. március havában fiatalon elhunyt.

Balla (Zádor) Zoltán, színész, sz. 1835. máj. 3-án, *Pesten*, megh. 1882. dec. 24-én, *Nagyenyeden*. Előbb az orvosi pályára készült. 1875–81. a Népszínház tagja volt, azután Sztupa Andorhoz szerződött. Jobb szerepei voltak: *Bence* (Toldi), *Polonius* (Hamlet), *Raymond* (Didier), *Sarassin* (Párisi adós), *Peti* (Viola), stb. »A Színpad« 1871–26-iki számában megjelent nyilatkozata szerint körülbelül 30 színdarabot fordított. A 48. számban »Tükör« c. röpiratról tesz említést, hogy az 1872-ben meg fog jelenni.

Ballada, epikus dalok középkori neve Angliában, megkülönböztetendő az olasz ballatától (fr. ballade), mely táncdalt jelentett s amahoz semmi köze. Énekelhető formában, többnyire komor, tragikus eseményeket beszél el, szaggatott, izgatottan

siető előadással; jellegzetesebb zongoradarabnak is neve, különösen Chopin művelte.

Ballai Margit, színésznő, sz. 1892. dec. 16-án, *Kisvárdán*. Színipályára lépett 1918. jún. havában.

Ballerina, táncosnő, a ballet (l. o.) előadója. A vezető ballettáncosnő neve: *Primaballerina*. (L. o.)

Ballet. A ballet a francia *bal*, az olasz *ballo*-ból képzett kicsinyítő szó és tulajdonképpen kistáncot, táncünnepélyt jelent, általában oly magasabb rendű színpadi táncprodukciót, ahol a drámai cselekményt mimikával és táncsal fejezik ki. (Nálunk 1834-ben »táncjáték« volt a neve). A táncformákat a darab tartalma és értelme határozza meg. Szülőföldje Olaszország, ahol a B. — részben a klasszikus és vallásos antik kartáncok utánezataként — az olasz renaissance idejében, később pedig a rokokóudvarokban fejlődött teljesen ki. Az első B. rendező Bergonza de Botta volt, aki 1489-ben egy teljes mithologiai B.-t mutatott be. I. Ferenc, Medici Katalin és XIV. Lajos nagyban fejlesztették és pártfogolták az akkori idők izlésének megfelelő műfajt és utóbbi maga is fellépett egy darabban, melyet Mazarin bíbornok szerzett. 1681-ig csak férfiak, azontul már nők is működtek balletben. Marie Anne Cupis de Camargo és Antoinette Sallé a XVIII. században léptek fel, valamint a B. tulajdonképpeni megteremtője is, Jean Georges Noverre, aki 1760-ban kiadott »Lettres sur la danse et sur les ballets« c. művében annak elméleti alapját is megvetette. Noverre emelte a B.-t drámai műfajjá és választotta azt el teljesen az operától, úgy, hogy ő a B. mai formájának megteremtője. A XIX. század elején Galeotti kopenhágai balletmester újabb reformokat hozott (a táncot alárendelte a cselekménynek), további újítás volt aztán a XIX. század folyamán az, hogy nemcsak mithologiai tárgyakat, hanem minden más témakört is felhasználtak anyagul. Nálunk csak legújabbban történtek kísérletek a nemzeti jellegű ballet megteremtésére. Ismert magyar ballet-zeneszerzők: az 1840–60-as években: Heinisch József, Doppler Ferenc, majd a 80-as évektől kezdődően: Szabados